

Tisková zpráva

Výsledky ankety Zákon roku 2014: Podnikatelé volají po jednotném datu spouštění nových předpisů

Praha, 28. května 2015 – V anketě Zákon roku 2014 o nejlepší legislativní počín v loňském roce zvítězila na základě hlasování podnikatelů, firem a odborné veřejnosti novela zákona o zaměstnanosti a živnostenském podnikání, která pro podnikatele zavedla méně administrativy a snížila minimální výši pokuty. Těsně na druhém místě se za touto novelou umístila novela daňového řádu, která zavedla možnost prominutí penále a úroku z prodlení. Vyplývá to z výsledků šestého ročníku ankety Zákon roku, který pořádala advokátní kancelář Ambruz & Dark Deloitte Legal ve spolupráci s partnery. Letošního hlasování se zúčastnilo 424 významných firem českého byznysu.

Podnikatelská veřejnost se zároveň velkou většinou shodla na potřebě zavedení jednotného data pro účinnost legislativních změn dotýkajících se podnikání – v hlasování o nejhorší legislativní počín loňska (Paskvil roku) podnikatelé poukázali na negativní vliv, jaký má na podnikání komplikovanost daňových předpisů a jejich řešení na poslední chvíli (tři sazby DPH a reverse charge DPH).

Řekli k výsledkům ankety Zákon roku 2014

„Hlasování o nejlepší legislativní počín loňského roku bylo letos velmi vyrovnané. Z výsledků vyplývá, že podnikatelé s velkým důrazem oceňují kroky, které 1) vedou ke snižování administrativní zátěže a 2) k rozumnému přístupu v sankcionování, ať už v oblasti zaměstnanosti či při plnění daňových povinností,“ uvedl Tomáš Babáček, Associate Partner v Ambruz & Dark Deloitte Legal a předseda organizačního výboru a nominační rady ankety Zákon roku.

„Anketa Zákon roku 2014 rovněž potvrdila zjištění z nedávného průzkumu Deloitte zaměřeného na daňovou jistotu, ve kterém naprostá většina dotázaných firem (93,1 %) uvedla, že by chtěla spouštění účinnosti daňových legislativních změn vždy k jednomu či dvěma konkrétním dnům v roce (například k 1. lednu nebo k 1. červenci),“ doplnil Tomáš Babáček.

„K nespokojenosti s daňovými předpisy přispívá také jejich nejasný výklad, který se mnohdy upřesňuje i několik měsíců po zahájení jejich účinnosti. Daňoví poplatníci se přitom musí zákonem řídit hned od začátku, i když jim nikdo nedokáže vysvětlit, co je vlastně správně. I tento stav by zlepšilo jednotné spouštění podnikatelské legislativy s dodržováním minimální, např. tříměsíční lhůty mezi přijetím a účinností, která by poskytla alespoň minimální standardní prostor pro přípravu podnikatelů a vysvětlení nejasností,“ připomíná Lucie Rytířová z daňového oddělení Deloitte ČR.

„Jsem rád, že mezi pozitivními změnami se na druhém místě umístil předpis, který zlepšuje proces přijímání zákonů. Vnáší do něj více transparentnosti a veřejné kontroly, povinné odůvodňování pozměňovacích návrhů a rozumné prodloužení lhůt před definitivním hlasováním o zákonech ve třetím čtení. Přijetí těchto změn bylo Poslanecké sněmovně

navrhováno mnoho let a konečně se to podařilo. Přestože to nikdo nepřiznal, řadě poslanců předchozí stav vyhovoval," doplnil František Korbel, člen nominační rady ankety Zákon roku, partner v advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners a člen Legislativní rady vlády České republiky.

„Kladně i záporně vítězící právní předpisy opět vypovídají v podstatě to samé: Na překotné změny na poslední chvíli a na nesrozumitelnost právních předpisů reagují podnikatelé dlouhodobě pobouřeně. Naopak oceňují, pokud se k nim stát chová jako transparentní a předvídatelný partner, který je tolerantní k těm, kdo zákon poruší omylem,“ řekl Štěpán Holub, člen nominační rady ankety Zákon roku a partner v advokátní kanceláři Holubová advokáti.

„Znovuzavedení individuálního promíjení některého příslušenství daně považují za velmi pozitivní krok, který KDP ČR dlouhodobě prosazovala. Jde o velmi důležitý a nenahraditelný institut, který umožňuje řešit některé individuální absurdní důsledky zdanění vyplývající ze složitého a často se měnícího daňového systému, umožňuje zohlednit neúmyslné chyby a odstranit možnou tvrdost právní úpravy a podobně - jde tedy o jakousi „krabičku poslední záchrany,“ řekl k výsledkům ankety Jiří Nesrovnal, člen prezidia Komory daňových poradců ČR a doplnil: „Naopak bych se přimlouval do budoucna pro jeho rozšíření na veškeré příslušenství daně, i daň samotnou a úpravu některých podmínek pro použití prominutí. Argumenty možným rizikem korupce je nutné odmítnout, neboť takto by bylo možné argumentovat vzhledem k celému daňovému řízení – jde o řízení s lidmi a o lidech.“

„Novela daňového řádu, týkající se promíjení příslušenství daně, je změnou, kterou daňové subjekty velmi přivítaly. Současně však tato změna vytváří i pozitivní tlak na plnění si daňových povinností, neboť jednou ze základních možností podání žádosti o prominutí příslušenství daně je její úhrada,“ dodala Petra Petlachová, tisková mluvčí Generálního finančního ředitelství.

Výsledky ankety Zákon roku 2014

Zákon roku 2014 – Nejlepší legislativní počín pro podnikatelské prostředí		%
1.	Méně administrativy a omezení (zákon o zaměstnanosti, živnostenský zákon)	34 %
2.	Férové placení daní se vyplatí	32,5 %
3.	Transparentní přijímání zákonů (novela jednacího řádu Poslanecké sněmovny)	17,3 %
4.	Partner pro soukromou sféru (Služební zákon)	8,9 %
5.	Veřejná regulace na správném místě (zákon o kybernetické bezpečnosti)	7,3 %

Paskvil roku 2014 - Nejhorší legislativní počín pro podnikatelské prostředí		%
1.	Daňové předpisy opět komplikovanější a opět na poslední chvíli (tři sazby a reverse charge DPH)	44,2 %
2.	Ode zdi ke zdi: Novela advokátního tarifu	29,7 %
3.-4.	Zbytečné informační povinnosti podnikatelů (informace o původu potravin)	9,4 %
3.-4.	Služební zákon: cíle nenaplněny	9,4 %
5.	Zbytečná administrativní zátěž místo řešení reálných problémů (třídění biodpadu místo regulace výkypen odpadů)	7,3 %

O výsledcích v kategoriích Zákon roku 2014 a Paskvil roku 2014 rozhodovali oslovení podnikatelé, firmy a odborná veřejnost v hlasování, **kteřé proběhlo v období od 18. března do 18. května 2015**, a to prostřednictvím webových stránek www.zakonroku.cz a hlasovacích lístků umístěných v **klientských prostorách pražské kanceláře společnosti Deloitte**.

Jednotlivé nominace v obou kategoriích byly vybrány na základě nominační rady složené z vybraných právníků napříč právními obory a dalších osobností z podnikatelského sektoru. Cílem ankety je přispět k diskusi mezi českými podnikateli, politiky a veřejností o kvalitě právních předpisů přijatých v uplynulém roce a jejich dopadu na podnikatelské prostředí a obecně o úrovni právního prostředí v ČR.

Pravidla ankety Zákon roku 2014

Mohou být nominovány obecně závazné právní předpisy České republiky či Evropské unie, jež nabyly platnosti v uplynulém roce: ústavní zákony, zákony, vyhlášky ministerstev, nařízení vlády, směrnice a nařízení EU. Nominace se mohou vztahovat i na nové mezinárodní smlouvy s dopadem na podnikatelské prostředí ČR.

V kategorii nejhorší legislativní počin roku mohou hlasující vybírat i mezi právními předpisy, které v daném roce pozbyly platnosti zejména v důsledku zrušení Ústavním soudem ČR či Soudním dvorem EU. Jako autoři nominovaných právních předpisů jsou uváděni jejich iniciátoři nebo ti, kteří k přijetí předpisu jinak významně přispěli.

Více informací o anketě Zákon roku 2014 a přechozích výsledcích ankety naleznete na www.zakonroku.cz.

Přehled nominací na Zákon roku 2014:

Název:	Méně administrativy a omezení (zákon o zaměstnanosti, živnostenský zákon)
Předpis:	Zákon č.136/2014 Sb. , kterým se mění mj. zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 140/2014 Sb. , kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
Autor:	Ministerstvo práce a sociálních věcí (novela zákona o zaměstnanosti) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (novela živnostenského zákona)
Nominace:	Dochází ke snížení minimální pokuty za nelegální zaměstnávání (typicky „švarcsystém“) z likvidačních 250 000 Kč na 50 000 Kč a ruší se povinnost zaměstnavatelů mít v místě pracoviště doklady o pracovněprávním vztahu zaměstnance, který je řádně hlášen na ČSSZ. Elektronizace živnostenského rejstříku pak odstraní nutnost opakovaného dokládání některých údajů již jednou dodaných živnostenskému úřadu a novela také více ochrání soukromí tím, že se údaje o podnikateli budou přesouvat do neveřejné části rejstříku po čtyřech letech od zániku jeho živnostenského oprávnění.
Název:	Férové placení daní se vyplatí
Předpis:	Zákon č. 267/2014 Sb., kterým se mění mj. zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
Autor:	Ministerstvo financí
Nominace:	Každý může někdy zaškobrtnout a nemělo by se s ním pro to jednat jako s kriminálním. Od ledna 2015 může finanční úřad prominout příslušenství

daně (penále, úrok z prodlení a úrok z posečkané částky), pokud si daňový subjekt v minulosti řádně plnil své daňové a účetní povinnosti, poskytoval součinnost či by byl úrok s ohledem na jeho poměry příliš tvrdý. Finanční správa už strukturovaně a srozumitelně oznámila, jak bude u promíjení standardně postupovat, což budí důvěru ve způsob promíjení.

Název:	Transparentní přijímání zákonů (novela jednacího řádu Poslanecké sněmovny)
Předpis:	Zákon č. 265/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů
Autor:	poslanci Věra Jourová, Petr Gazdík, Pavel Bělobrádek a další (skupina 46 poslanců různých politických strana a hnutí)
Nominace:	Po letech marných diskusí a několika neúspěšných pokusech konečně tato změna jednacího řádu Poslanecké sněmovny zlepšuje kritická místa legislativního procesu, o kterých všichni věděli. Přináší povinnost odůvodňování pozměňovacích návrhů, zavádí roli garančního výboru, který se k nim má vyjadřovat, jmenovanou evidenci hlasování ve výborech, zveřejňování zápisů z jednání výborů, hlasovací procedury či prodloužení doby mezi 2. a 3. čtením umožňující návrhy vyhodnotit. Přínosem je i prodloužení doby, do níž může navrhovatel vzít návrh zákona zpět (až do zahájení rozpravy ve třetím čtení), aby nemusel jen přihlížet, jak se mu návrh mění před očima.

Název:	Partner pro soukromou sféru (Služební zákon)
Předpis:	Zákon 234/2014 Sb., o státní službě
Autor:	poslanci Roman Sklenák, Jeroným Tejc a další (skupina 6 poslanců ČSSD)
Nominace:	Kariérní postup bez pravidel a riziko bezdůvodného odvolání v rámci povolebního obsazování míst vítěznou stranou. Taková perspektiva do státní správy nelákala a výsledkem jsou případy korupce, klientelismu, nekoncepčnosti či nedostatečné kvalifikace. Kvalita fungování státní správy má přitom zásadní dopad na kvalitu podnikatelského prostředí. Současná vláda si proto zaslouží ocenění, že měla odvahu vzdát se části svého vlivu nad úředníky a zavést pravidla. Výsledná podoba zákona možná není dokonalá, jde ostatně o kompromis, na kterém se vláda za cenu ústupků domluvila s opozicí. Oproti dosavadnímu stavu však představuje krok dopředu a díky kompromisnímu přístupu má šanci přetrvat i po případném vládním střídání.

Název:	Veřejná regulace na správném místě (zákon o kybernetické bezpečnosti)
Předpis:	Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti
Autor:	Národní bezpečnostní úřad
Nominace:	Hlavním přínosem je standardizace úrovně bezpečnostních opatření, která by měly povinné subjekty implementovat. Zvyšuje se právní jistota nejen povinných subjektů a jejich smluvních partnerů, ale také veřejnosti, která by vyřazením daného systému z provozu byla dotčena nejvíce. Zvýšení právní jistoty a předvídatelnosti v oblasti kybernetické bezpečnosti může přinést snížení transakčních nákladů na technologické a právní zabezpečení významných informačních systémů a kritické informační infrastruktury. Podstatným praktickým benefitem pro podnikatele je zavedení efektivního komunikačního řešení v případě kybernetických incidentů, které obvykle cílí na neomezený počet subjektů. V takové situaci mají povinné subjekty k dispozici národní CERT a vládní CERT jako platformy pro sdílení informací, metodickou podporu, pomoc a součinnost, koordinaci společného

postupu a řešení vzniklé situace a přijetí účinných reaktivních opatření s cílem minimalizovat dopad útoku a výši škod.

Přehled nominací na Paskvil roku 2014:

Název:	Daňové předpisy opět komplikovanější a opět na poslední chvíli (tři sazby a reverse charge DPH)
Předpis:	Zákony č. 262/2014 Sb. a č. 360/2014 Sb., kterými se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
Autor:	Ministerstvo financí
Nominace:	Byla zavedena třetí sazba DPH, přitom stále panují nejasnosti o zařazení některých produktů do příslušných sazeb. Dále bylo zavedeno rozšíření režimu reverse charge na další druhy dodání zboží v České republice, včetně možnosti zavést jej na přechodnou dobu i pro další komodity, opět s nejasnostmi ohledně aplikace či neaplikace na některé zboží a velikost dodávek. Zákon č. 360/2014 Sb. byl nadto schválen Poslaneckou sněmovnou 22. prosince 2014, což opět způsobilo zbytečné potíže a nejistotu firmám, které do poslední chvíle nevěděly, jak nastavit své systémy k 1. lednu 2015. Skvělé příklady toho, co by se nedělo, kdyby předpisy pro podnikatele vstupovaly v účinnost aspoň s tříměsíčním odstupem po přijetí. Ještě větší jistotu by přineslo, kdyby nové předpisy pro podnikatele vstupovaly v účinnost jen k 1. lednu či 1. červenci daného kalendářního roku.

Název:	Ode zdi ke zdi: Novela advokátního tarifu
Předpis:	Vyhláška 120/2014 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů
Autor:	Ministerstvo spravedlnosti
Nominace:	Náhrada nákladů řízení u formulářových žalob do 50 000 Kč je od poloviny roku 2014 pro vítězného účastníka stanovena v paušální výši několika stokorun. Tyto paušální částky nemohou účastníkům nahradit náklady vynaložené na právní pomoc, a proto se vymáhání částek v řádu několika desetitisíců stává značně neekonomické. Dluhy v řádu tisícikorun může být pro věřitele nově hospodárnější nevymáhat vůbec. Namísto novely, která by zamezila občasnému zneužívání soudního procesu, byla vydána vyhláška, která věřitelům fakticky znemožňuje vymáhat své pohledávky.

Název:	Zbytečné informační povinnosti podnikatelů (informace o původu potravin)
Předpis:	Zákon č. 139/2014 Sb., kterým se mění mj. zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů
Autor:	Ministerstvo zemědělství
Nominace:	Provozovatelé potravinářských podniků s tržbami nad 5 mld Kč musí u vstupů do svých prodejen nově uvádět pět států původu potravin s nejvyšším podílem na jejich tržbách, a to v přesně stanoveném formátu a s roční aktualizací. I kdyby spotřebitelé tuto informaci zaznamenali, neřekne jim ale nic o skutečném místě výroby potravin, které nakupují. Dle novely a následného výkladu státních orgánů musí dále všichni provozovatelé potravinářských podniků na regálové cenovce umístit čitelný údaj obsahující obchodní název a sídlo provozovatele potravinářského podniku, který potravinu vyrobil. Pokud ale není sídlo takového provozovatele shodné s místem faktické výroby, postrádá tento údaj informační smysl.

Název:	Služební zákon: cíle nenaplněny
Předpis:	Zákon 234/2014 Sb., o státní službě
Autor:	poslanci Roman Sklenák, Jeroným Tejc a další (skupina 6 poslanců ČSSD)
Nominace:	Nevhodný způsob přijímání takto důležité normy se odrazil v její kvalitě a vytčené cíle (nastavení podmínek pro profesionální a stabilní státní správu) nebyly naplněny. Absence Generálního ředitelství státní služby znamená rezignaci na dostatečně nezávislé a silné postavení řídicího orgánu. Nejde přitom pouze o formální změnu, když došlo k nahrazení Generálního ředitelství Sekcí pro státní službu na Ministerstvu vnitra, vzniklá sekce je totiž z hlediska stanovených kompetencí nadána výrazně slabším postavením. Další nedostatky představují způsoby výběrových řízení a netransparentní způsob odměňování. Jako problematické se rovněž ukázalo přijímání prováděcích předpisů, jež jsou klíčové pro kvalitní implementaci. Služební zákon tak zřejmě nevytvořil potřebné předpoklady pro vytvoření profesionální a silné státní správy, která by byla rovnocenným partnerem podnikatelské sféry.

Název:	Zbytečná administrativní zátěž místo řešení reálných problémů (třídění bioodpadu místo regulace výkupu odpadů)
Předpis:	Zákon č. 229/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Autor:	Parlament ČR
Nominace:	Z původního senátního návrhu regulovat provoz výkupu odpadů se veletocem v legislativním procesu zavedla nová povinnost obcí třídit rostlinný bioodpad a kovy. Místo řešení reálného problému (omezení masivního rozkrádání kanálových poklopů, dopravních značek apod. přes výkupny odpadu) se zavedla regulace v oblasti, kde už fungovala spolupráce obcí s podnikatelskou sférou.

Kontaktní osoba:	Lukáš Kropík
Pozice:	PR manager
Tel:	+420 246 042 488
Mob:	+420 775 013 139
Email:	lkropik@deloittece.com

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou („DTTL“), jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL a každá z jejich členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) služby klientům neposkytuje. Podrobný popis právní struktury společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firem je uveden na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Společnost Deloitte poskytuje služby v oblasti auditu, daní, poradenství a finančního a právního poradenství klientům v celé řadě odvětví veřejného a soukromého sektoru. Díky globálně propojené síti členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích má společnost Deloitte světové možnosti a poskytuje svým klientům vysoce kvalitní služby v oblastech, ve kterých klienti řeší své nejkompexnější podnikatelské výzvy. Přibližně 200 000 odborníků usiluje o to, aby se společnost Deloitte stala standardem nejvyšší kvality.

Společnost Deloitte ve střední Evropě je regionální organizací subjektů sdružených ve společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, která je členskou firmou sdružení Deloitte Touche Tohmatsu Limited ve střední Evropě. Odborné služby poskytují dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, které jsou samostatnými a nezávislými právními subjekty. Dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited patří ve středoevropském regionu k předním firmám poskytujícím služby prostřednictvím více než 3 900 zaměstnanců ze 34 pracovišť v 17 zemích.